

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΟΥΒΙΝΣΤΑΪΝ

ΕΙΣ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου τοῦ πρὸ μικροῦ δύσαντος ἔτους 1894 ἐξέλιπεν ἐν Πετροπόλει ὁ Ῥώσος **Ἀντώνιος Ρουβινστάϊν**, εἰς ἐκ τῶν διασημοτάτων τοῦ Αἰῶνος μουσικῶν, περιφανῆς ἰδίᾳ κλειδοκυμβαλιστῆς καὶ συνθέτης, οὗ τὸ ὄνομα εἶναι ἐκ τῶν γνωστοτέρων καὶ ἐνδοξοτέρων ἐν τῷ μουσικῷ κόσμῳ. Ἐγεννήθη κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1829 ἐν Βεγχοτινέτζῃ τῆς Μολδαυίας, καὶ ὀκταετῆς ἐνεφανίσθη εἰς τὸ δημόσιον μετὰ θαυμασίας ἐπιτυχίας. Τυχῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς εὐνοίας τοῦ *Λιστ*, μετὰ μακρὰν καλλιτεχνικὴν περιοδείαν ἀνά τὴν Ἀγγλίαν, Γερμανίαν καὶ Σουηδίαν, ἐγκατεστάθη ἐν Βερολίνῳ, ἔνθα ἠκολούθησε μαθήματα ὑπὸ τὸν ἔξοχον *Dehn*. Μετὰ τινα ἔτη ἐπιστρέψας εἰς τὴν Ῥωσσίαν διωρίσθη Διευθυντῆς τῶν Συναυλιῶν τῆς Μουσικῆς Ῥωσσικῆς Ἐταιρείας, μετέπειτα Διευθυντῆς τοῦ νέου Ὁδείου τῆς Πετροπόλεως, ἐν τῷ μεταξῦ δὲ μεταβάς ἐπανειλημμένως εἰς Παρισίους, ἔτυχεν ὑψίστων τιμῶν καὶ ἐξελέγη τῷ 1875 ἀντιπαιστέλλον μέλος τῆς ἐν Παρισίῳ Ἀκαδημίας τῶν Ὁραίων Τεχνῶν.

Ὡς Συνθέτης ὁ *Ρουβινστάϊν* πανταχοῦ τοῦ καλλιτεχνικοῦ κόσμου ἀπέκτησε μεγάλην φήμην, γράφας πληθὺν Συμφωνιῶν, Εἰσαγωγῶν, Μελετῶν, ὧν ἐξέχουσι τὰ μελοδράματα ὁ «*Δημήτριος Δόνσκις*», «*Τὸν ὁ Τρελλός*», ἡ «*Ἐκδικησις*», ἡ «*Δάλα Ῥώκ*», οἱ «*Μακαβαῖται*», ὁ «*Νέρων*». Οἱ μουσικοὶ, οἵτινες ἄλλοτε ἤκουσαν τὸν *Λιστ* καὶ τὸν *Σοπέν*, ὁμολογοῦσιν ἀσμένως, ὅτι ὁ *Ρουβινστάϊν* ἡμαῦρου ἀμφότερους. Μετεμόρφωνε τὸ κλειδοκύμβαλον, ὑπὸ δὲ τοῦς δακτύλους αὐτοῦ τὸ ξηρὸν καὶ πτωχὸν ὄργανον παρῆγε παρατεταμένα ἄσματα αὐλῶν, πάντας τοὺς ἤχους ὀλοκλήρου ὀρχήστρας. Τὸ Ῥωσσικὸν Ἔθνος ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ *Ρουβινστάϊν* ἀπώλεσεν ἀληθῶς τὴν ἐθνικὴν αὐτοῦ ὑπερηφάνειαν ἐν τῇ καλλιτεχνίᾳ. Ὁ *Ρουβινστάϊν* ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ πάγου τὴν Ῥωσσικὴν μουσικὴν καὶ τὴν διέσπειρεν εἰς

τὸν κόσμον. Ἐκαστος καλλιτέχνης δίδει εἰς τὴν τέχνην ἐκεῖνο, ὅπερ μόνον δύναται νὰ παράσχη εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ διάσημος οὗτος μουσικός, ἢ μετὰ τὸν Τολστόη ἐνδοξότερα αὕτη προσωπικότης τῆς συγχρόνου Ῥωσσίας, ἔδωκεν ὅ,τι δύναται νὰ παράσχη ἢ ψυχὴ τοῦ Ῥωσσικοῦ Λαοῦ, διότι ὑπῆρξε δημιουργὸς μουσικῆς, ἣν ἠνύσαν πάντες οἱ Λαοὶ, ἐν ᾧ δ' ἦτο παγκόσμιος μουσικός, ἣν κατ' ἐξοχὴν ῥώσσοι, καθόσον ἡ μουσικὴ του ἐλάλει μετὰ τὸ ῥωσσικὸν πνεῦμα καὶ ἤχει μετὰ ῥωσσικὴν γλῶσσαν. Παρ' ἡμῖν μαθήτρια τοῦ Ῥουβινσταῖν ὑπῆρξεν ἡ διαπρεπὴς καὶ ἀληθινομένης Αἰκατερίνη Φοῦμ, ἡ ἐξοχος ἐκεῖνη ἀριστοτέχνης, ἣτις θαυμασιῶς ἀπέδιδε τὰ ἔργα τοῦ μεγάλου Μουσουργοῦ καὶ διὰ τοῦ ἀληθοῦς αὐτῆς ταλάντου ἠρμήνευε τ' ἀριστουργήματα τῆς θείας τέχνης.

Υ Μ Ν Ο Σ ¹

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ

ΤΟΥ αὐλοῦ καὶ τῆς λύρας ψάλλομεν πάντες,
Χρυσόκιμην, Δαφναῖον, ἀνακτα Φοῖβον.
Αἰ σεμναὶ Πιερίδων θεῖαι χορεῖαι,
θαλεροῦς τοῦς στεφάνους εἰς τέκος Λητοῦς,
χομίσατε πᾶσαι ἐν ὕμνοις παιάνων,
καὶ κλάδοις μυρσίνης καὶ ῥόδοις εὐόσμοις,
κ' ἐλαίᾳ, κ' ἄρκευθῶ βωμόν του κοσμεῖτε,
ἐξ οὗ ὁ εὐώδης καπνὸς εἰς τὰ ὕψη
ὀρίζοντος θεοῦ ἠρέμα σκεδασθεῖς,
ἀθάνατον μάντιν πνοαῖς θεσπεσῖαις
περιθῆσει.

Ἐλεφαντίνῳ δὲ πλήκτρῳ κιθάραν
κρούοντες, ἐνθέω θυμῷ τὸ μέλος
λιγύ, ὡς ἄριστα, ᾧδε μέλποντες,
τὴν ἑορτὴν τελέσομεν ἐκεῖνω.
Ἄλυπον δ' αἰγλήν τῶν βροταίων πόθων
καταχέων, καὶ λευκάνθεμα ἥβης
θαλερά, γηθυσύνως δώρησον νῦν.
Σεμνὲ μουσικόλε, φόρμιγγος ἤχους
μῖξον Ζεφύρου καλῆ ἀρμονία,
κ' ἐπὶ χλοερῷ Ἐλικῶνος νύμφαις
εὐπλοκάμοις, πέμψον συναύλους ταχύ.
Χωρῶμεν δὴ μελιστάς ἀοιδίμους
μιμούμενοι, τὸ μέλος προχέοντες,
ὑπὸ κάλλιστον φῶς σῶφρονος θεοῦ,
αἰγλήνεντι κοσμουμένου στεφάνῳ.

Χαῖρέ μοι, χαῖρε, ἡδύθρονε Ἄναξ,
Ἀγνόμκντι Ἀπολλων, χαῖρε, ἰώ!
Χωρῶμεν ὀλβίως, τὸν σελασφόρον
πανυμνοῦντες λοξίαν, χαῖρε, ἰώ!

Χρ. Α. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

¹ Σ. Δ. Π. Σ. Ἐκ τῆς ἀνεκδότου τραγωδίας «Λεάνδρος» τοῦ καλλίστου ἡμῶν συνεργάτου κ. Χ. Α. Ἡλιοπούλου, ἣς μόνον μέρος ἀτυχῶς μέχρι τοῦδε ἐδημοσιεύθη, λίαν δ' εὐμενεῖς περὶ αὐτῆς διαπρεπῶν ἀνδρῶν κρίσεις μένουσιν ἐντελῶς ἀνεκδοτοί.